

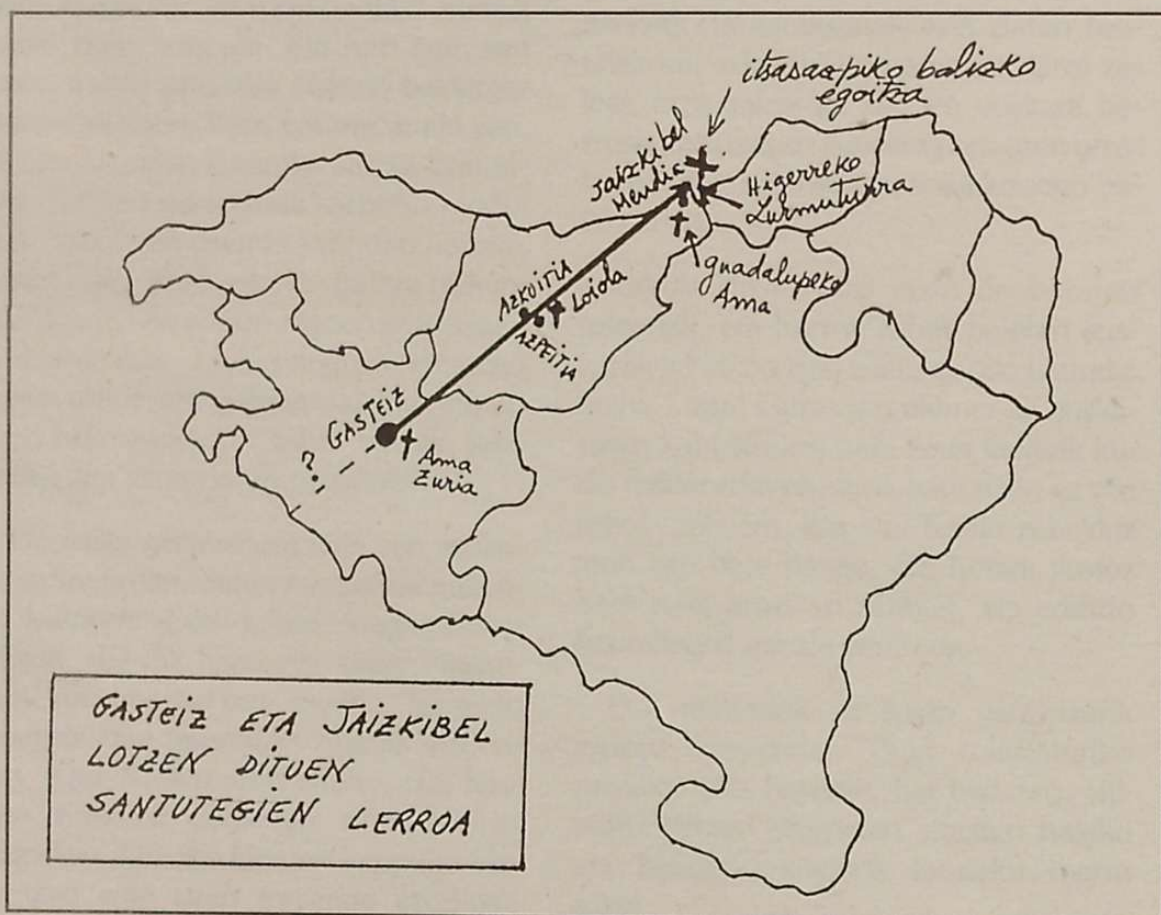
«JAIZKIBEL GAINEN ARGIA MISTERIOTSUA DELA ETA...»

Urte luzeetan Lezon bizi izan naiz baina segidan kontatuko dizuedana gertatu zitzaidanean Irun mugatiarrenean bizi nintzen, «erlauntzez» beteriko Azken Portu izeneko auzo dorretsu eta jendetsuan zehazkiago esateko. Behin, eta beste askotan bezala, Lezo alderantz abiatu nintzen nire seme zaharrenarekin, eta Jaizubia auzoan dagoen bidegurutzearan geundenean, atera aurretik, eskubiko aldera begiratu nuen, Jaizkibel mendi aldera alegia, eta han, zeruan, ikusi ahal izan nuen pasadizo honi hasiera eman zion argi haundi dizdiratsua.

Zerutik zetorren eta goiko aldetik jeisten zen okerdura zorrotza eginez, bapa-

tean mugimendua aldatu zuen eta beste okerdura berri batez zeru alderantz igo zen berriro Jaizkibeleko gailurrean dauden antenen gainetik igaroz, berrehun edo hirurehun metrotik gora, nere irudipenez. Haundia zen, ikaragarri haundia, ilargi betearen neurrikoa gutxi gora behera, zuri-zuria, argitsua, dizdiratsua, oso, eta bazirudien argia atzeko alderantz zihoakiola, mugimendua zetorkion alderantz alegia. Borobila zen, baina luzaturik atzeko aldera, obaloide baten antzera.

Kotxea geldierazi nuen eta begira gelditu nintzen. Bapatean argia desagertu egin zen, itzali egingo balitz bezala. Segundu batzuk, besterik ez ziren izan, han, zerura begira geldirik eraman nituenak,

baina nahikoak ikusmen haren irudia nire buruan tinko grabatzeko. Begiratu nuen kotxean dagoen erlojuan, eta arratsaldeko 6ak eta 25 ziren, abenduaren 13ko arratsaldeko 6ak eta 25 hain zuzen, Santa Luzia egunekoak zehazkiago esateko.

Geroztik, maiz egon naiz pentsatzen argiaren desagerpenaz eta hiru balizko irtenbideetara iritsi naiz:

- a) Nonbait sartu zen, zeruan zegoen zulo ilun edota guretzako ikustezina den ate batean.
- b) Bere argia itzali zuen, gure begi bistarako ikustezina bihurtuz.
- d) Abiadura bortizki azkartu zuen, gure begi bistatik galduz.

Baina esan beharra daukat, hiru irtenbide hauetara iristeko daukadan arrazoi bakarra nire irudimen hutsa izan dela, ikusi nuen desagerpen bortitzetik, nire irudimenak edo agian nire senak aginduriko balizko irtenbideak. Egunak igaro ziren eta nik nire buruari galdera bera egiten nion behin eta berriro, zer ote zen nik Santa Luzia egunean ikusi nuena?

Holako gauzetaz aritzen diren edota ulertzen dutenekin hitzegin nahi nuen, nire ikustaldiaren berri emateko, baina nire seme jaioberriaren gaitza zela eta, ezin izan nuen, ez bait nuen astirik aurkitzen. Behin, bururatu zitzaidan eskutitz bat idaztea gertatu zitzaidana kontatuz, eta honela egin nuen, euskerazko idazkia «Argia» «Egin» eta «Egunkaria»-ra bidaliz eta erderazkoa berriz, «Diario Vasco» delakora. Urtarrilaren erdi aldean atera zidaten D.V.-n erderazko eskutitza, eta hil bereko bukaera aldean «Argian», aipaturiko beste bi komunikabideetan jai eman didate, eta egia esan ez dakit zergatik? agian seriotzat ez dutelako hartu edo...

Aipaturiko eskutitzean gertatutakoa kontatuz gain, nire telefonoa eskaintzen nuen nirekin hitzegin edota harremane-

tan jarri nahi zutenentzako. Eta eskutitza argira atera bezain pronto hasi ziren telefono deiak, eta etengabeki gainera. Hauei esker zenbait zehazkizun, hipotesi eta eritzi jaso izan ditut, orain segidan kontatuko ditudanak. Asko usteak beterik ez dira, eta ondotxo ezagutzen dugu euskal esaera zaharrak honetaz esaten diguna: «Usteak erdia ustel» famatu hori alegia, baina hala eta guztiz ere plazaratzeko ausardia etorri zaidanez, hona hemen bada, ikustaldi horretatik atera dudana.

A) SANTA LUZIAREN EGUNeko ARGIA

Aipatu dizkizuedan telefonozko harreman horietatik oso gauza interesgarriak atera daitezke, ikustaldi gehiago egon bait ziren aipaturiko egunean eta aipaturiko orduan, baina hori bai leku ezberdinetan. Orain arte Euskal Herrian izan zen lehenengo ikustaldia Gasteizko inguruetan eman zen, eta bertan irakasle talde batek ikusi ahal izan zuen zeruan zehar eta habaila haundiz mugitzen zen argi zuri dizdiratsua. Ikaragarri haundia zen eta Urolaldera zihoan.

Bigarren ikustaldia Azkoitin ematen da eta bertako Rosak ikusi zuen Txalintxo mendixka aldetik zetorren argi bera, bere gainetik zerua zeharkatuz, eta Donostia alderantz abiatuz. Erlojuari begiratu eta 6,20 edo 6,25 inguru ziren. Hirugarren ikustaldia Osintxu aldean izango da, Bergaratik Soraluzera doan errepidetik hain zuzen. Automobiler zahoala, Joxe Olamusuk gauza bera ikusi ahal izan zuen harridura haundiz. Olamusuk digunez: «suzko bolie» zirudien, Azkoitia aldetik zetorren eta bere ustez, Donostia alderantz edo... zihoan.

Abiadura haundiz zihoan eta bapatean «tiro bat bezala egin zuen» Olamusuk dioenez, eta abiadura haundiagoa hartu zuen. Argiaren inguruan, ispilu batean

Lupe Etxaide, Karmen Ibargarai eta Migel Etxegarai lekukoak.

ikus daitezkeen zirkulu kontzentrikoen gisako zerbait zeramala iruditu zitzaion. 6,25 ziren.

Laugarren ikustaldia Bilbo-Behobia izeneko autobidean eman zen, Irundik Donostiara zihoan Joxe Martin Adebak ikusi bait zuen Donostia aldetik zetorren argia. Haundia, ilargi betearen neurrikoa, zuri-dizdiratsua, argitasuna atzeko aldetik galduz, borobila edo hobeto esanda, obaloidea, luzatua,... Hala zen Joxe Martinentzat ikusten ari zena, aurreko eta atzeko ikusle guztientzat izan zen bezala. Bapatean, «Pryca» hipermerkatuaren parean, oso goian zegoen odei batean sartu eta bere begi bistatik galdu egin zen. Tenore bera zen, 6,25 gutxi gora behera. Joxe Martinek dioenez, ertzeetatik lotutako bi zopa plateren itxurakoa zen, obaloide antzekoa.

Bostgarren ikustaldia niri dagokit, lehen kontatu dizuedan bezala kotxez nentorren Behobia aldetik eta Lezo alde-rantz nindoan, eta Jaizubiko bidegurutzean nengoenean ikusi ahal izan nuen zerutik jeisten zen argia (agian Joxe Martin Adebak ikusi zuen odei garai hartatik) eta beste okerdura eginez Jaizkibel mendia igaro zuen itsaso alderantz, bapatean eta inolako arrastorik utzi gabe desager-

tzeko. 6,25 ziren.

Hauez gain badago seigarren ikustaldi bat, Jaizkibelen, Guadalupeko ermita aurrean zeuden Karmen Ibargarai, Migel Etxegarai eta Lupe Etxaideri dagokiena. Han zeudela, ikusi ahal izan zuten beren buruen gainetik pasatzen ari zen argi haundi eta dizdiratsua. Begira gelditu ziren harrituta itsaso aldera zihoala ikusirik, galdu zen arte, danok esaten duten bezala bapatean eta itzaliko balitz bezala, niri ere iruditu zitzaidan bezalaxe. Baina hasieran argia zuria bazen ere itsaso aldera jeisten hasi zen bezain pronto kolore guztietako argiak botatatzen hasi omen zen. Esan beharra daukat hemen bukatzen dela kontua nik abenduaren 13an ikusitako argiari dagokionez behintzat, baina denbora berean hemen ireki zitzaidala leihua egun hauetan bai iazko abenduan eta bai aurtengo urtarril eta otsailean ere bailara zabal batean gertatzen ari diren ikustaldi bitxiez jabetzeko.

Mapa baten gainean jarrita, eta ikustaldiak eman ziren tokiak kontuan hartuz lerro zuzen bat egin genezake Gasteiztik abiatuko zena, eta Azkoititik eta Donostia aldetik, ez bertatik, pasatuz Irun alderako Jaizkibel mendiraino iritsiko zena. Baina esan beharra dago Santa Luzia

eguna ez zela amaitu bestelako ezitxaroren bat ekarri gabe, aurretik aipatutako guztiarekin arras ezberdina suertatu zena gainera.

Gaueko 11,30ak ziren eta Jose Manuel Mata Donostiako Pasealeku Berritik zebilen bere zakurra paseatuz. Komun publiko zaharrak zeuden tokian gelditu zen han, kainabera eta guzti, zegoen arrantzale ezagun batekin hitzegitera. Eta solas bizian zeudela ikusi ahal izan zuten bildurrez eta harriturik, beren buruen gainean, hamar bat metroetara edo, matxiña bat (= objetua, Hondarribiko euskaraz) ipini zitzauela. Haisieran balizko helikoptero batetaz pentsatu bazuten ere, berehala konturatu ziren beste zer-bait zela. Ez zuen inolako zaratarik egiten eta geldi geldirik zegoen, bere ingurutik kea sortzen zitzaionlarik, kea zerion, oso ke bitxi eta trinkoa, ingurua lanbroturik balego bezala edo, estaltzen zuena. Horrela egon ziren geldirik, ikaraturik, segundu batzuk, minutu batzuk agian,... ez bait dakite zehazten, eta bapatean matxiña luze argitsua Santa Klara ugarte alderantz, beraien ustez, abiatu zen. Gertakizun gogorra benetan!

B) AZKEN HILETAKO BESTE GERTAERAK

Baina Santa Luziaren egunekoak bazterrera lajata, ikus ditzagun labor labor azken hilabete hauetan gertatu izan diren bestelako gertaera bitxiak. Abenduaren 12an, Santa Luzia egunaren bezperan hain zuzen, Edurne Izagirrek bere Lasarteko etxeko leihotik, gaueko 10,30ak 11ak bitartez, matxiña (objetu) bitxi bat ikusi zuen zeruan. Igeldo aldeko mendietatik barna zebilen, haundia eta dizdiratsua zen, neurria ematekotan ilargi betea baino lau aldiz haundiagoa zela esaten digu. Ez zihoan oso azkar, eta azkenean beste etxe bateko teilatuak eragotzi zion ikustaldiarekin jarraitzea.

Urtarrilaren 6an, ilunabar aldean Luis Ibañez donostiarra Anaka aldetik zetorren kotxez, eta Behobia alderantz doan errepidera ateratzerakoan, aurrez aurre, Hendaiaiko hondartza gainean, ilargia bezelako objektu dizdiratsu haundi bat ikusi zuen. Haisieran geldirik bazegoen ere, gero mugitu egin zen Jaizkibel mendirantz abiatuz eta hango pinudi baten atzean ezkutatu egin zen.

Urtarrilaren 11ean, gaueko 12etan, Igor Olazabal gaztetxea Irungo dantzatoki batetik irteten zen eta etxeko bidean barrena zihoala Jaizkibel alderantz biratu zuen, eta ezuste haundiz, han ikusi ahal izan zuen argi haundi dizdiratsua Jaizkibel gainean. Ikaragarria zen, ilargi betearen neurrikoa, eta geldirik zegoen, ez zen mugitzen. Harriturik begira gelditu zen zer pentsatu zehazki jakin gabe. Ordubateko laurden gutxitan etxeratu zen, eta etxean sartu bezain pronto, Jaizkibel aldera ematen duen balkoira atera zen, eta bere harridurarako argia han zegoen oraindik, lehenoko tokian, geldi geldirik.

D) BESTELAKO AGERPENAK

Baina nire eskutitzean telefonoa jarri nunez, danetako deiak jaso ditut. Batzuk abenduaren 13ari dagokionak, beste batzuk abendu eta urtarrileko beste egunetan gertatutakoen berri eman didatenak, eta egon egon dira ere, bestelako ikustaldien berri eman didatenak, beste urteetan eta beste lekuetan gertatutakoak, eta fenomeno honekin nolabaiteko lotura eduki dezaketeenak. Hona hemen bada, garantzitsuen iruditu zaizkidanak.

Irigoien jaunak Irundik hots egin zidan eta kontatu zidanez ba omen dauka etxetxo bat Nafarroan, Lizarra aldean, non bere oporrak igarotzen dituen. Oporraldi hauetan oso gauza bitxiak gertatu zaizkio, bere etxetik Lizarra aldera doala edo alderantziz, handik etxe aldera datorrela,

argi haundi dizdiratsua ikusi ahal izan du hango zeruan ibiltari. Behin geldirik ikusi omen zuen eta berarekin batera, inguruetako jende askok. Hango nekazariak diotenez «satelite» edo antzeko zerbait izango zen.

1985. urtean, Gipuzkoako Zubietan, Esther Garma andreak bere etxeko terrazan zegoela, argi ikaragarri haundia ikusi zuen zerutik pasatzen. Haundi haundia zen, laupabost aldiz ilargiaren neurrikoa, dizdiratsua, atzetik kolore guztietako isatsa uzten zuelarik. Habaila haundiz zihoan arren, argi eta garbi ikusi ahal izan zuen zeruan. Berak dioenez, ordu ezkerotik bere bizitza arront aldatu zaio, bestelako konformidadea bereganatu bait du.

Duela lau urte, oraindik ezkontzear zeuden Esteban Egimendia eta bere emaztegaia, andoaindarrak biak, Hernaniko mendietatik barna zebiltzaten. Ilunabarra zen eta kotxea aparkaturik utzita, ibilalditxo bati ekin zioten inguruetatik. Bapatean argi dizdiratsu bat hurbildu zitzaien, eta beraien aurrean gelditu zen 10 bat metroetara edo... Oso bitxia zen, ez zuen inolako formarik, baina bazirudien musua edo antzeko zerbait zuela, nolabaiteko expresioa izanen bazuen bezala.

Ez zeukan zangorik eta haizeak kulunkatutako puxika baten antzera mugitzen zen, jauzika, baina jauzi tikiak emanek. Esteban eta bere emaztegaiak bere barneko indarra aterako balitzaieke bezala sentitu zuten, eta denbora berean, aurrean zeukaten argiak bestelako indarra edo energia sartuko balie bezala. Konortea galtzeko moduan zeuden. Gero zer gertatu zen?... ez dakite oraindik, une horien oroimena galdu bait dute. Hortik aurrera bakarrik gogoratzen dute zuhaitz artean zeudela biak, eta argi misteriotsua dagoeneko desagerturik zegoela. Beraiak digutenez oso bizikera gogorra!

1.990eko martxoko hasiera aldean, Gaintxurizketa aihekan, Jexux Mari Lopetegi baserritar gazteari oso gauza bitxia gertatu zitzaion. Dena den garaiko Egin-eko lezoar kronikak, berarekin edukitako elkarrizketari jarraituz, honela kontatzen zuen:

«Altamira aldean, Mihura baserriko semea den Jexux Mari Lopetegi, bazihoan gaueko 5,45etan bere baserri aldera. Bapatean, atzeko aldetik argi baten ditzira somatu zuen. Ilargia zelakoan aurrera jarraitu zuen, baina halako batean, argia bere gainean somatu zuen, eta berarekin batera, bere gorputza mugitzeko ezina. Neurtu ezin zezakeen denboratxo baten ondoren, objektu argitsua- ren eragina moteltzen joan zen eta Jexux Mari bere baitara itzulita, korrika abiatu zen anaiaren baserriko ateraino, argiak atzetik bere pausuak jarraitzen zituen bitartean».

Berak objektua gogoratzen duenean, borobil antzeko zerbaitez hitzegiten du, alde guztietatik argi indartsu batez inguraturik zegoena. Berak esaten duenez, putzu batean harri koxkor bat botatzeko agertzen diren zirkulu kontzentrikoen antzerakoak omen zituen bere inguruan. Oroitgarri gisa, erlojua bateriarik gabe gelditu zitzaion aipaturiko ordua gogoraraziz, goizaldeko 5,45ak. Zenbait ikerlariren ustez, Jexux Mariri egin ziotena, garun irakurketa xume bat izan zen, oroimen eta bizitakoaren irakurketa alegia.

Iazko abuztuan bestaldez, J.A. Serrano irundar gazteak eta bere amak, gaur zehaztu ezin dezaketen egun sargoriotsu batetan, gaueko 11,30ak-12ak bitartez, sekulako ikustaldia eduki zuten. Ama etxeko balkoian ari zen bertan zintzilik zuen arropa jasotzen, eta bapatean objektu haundi eta argitsu bat ikusi ahal izan zuen zeruan, bere aurreko aldean gutxi gora behera. Harriturik, semeari deitu

zion ikusten ari zena ikus zezan, eta azken hau hobeto ikusi nahian, prismatikoak hartu eta kalera jeitsi zen. Une zehatz hartan matxiña argitsua gainean ipini zitzaion geldi geldirik, eta zenbait minutu horrela egon ondoren abiatu zen ziztu bizian Aiako Harri alderantz. J.A. Serranok dioenez, berak lurretik begiratuta, triangulu antzeko irudia ikusten zuen, koloreetako argiak alternatzen zituen mezuren bat eman nahiko balu bezala bere argien bitartez. Bere gainean egon zen bitartean, etengabeko doinu monotono aspergarria egiten zuen.

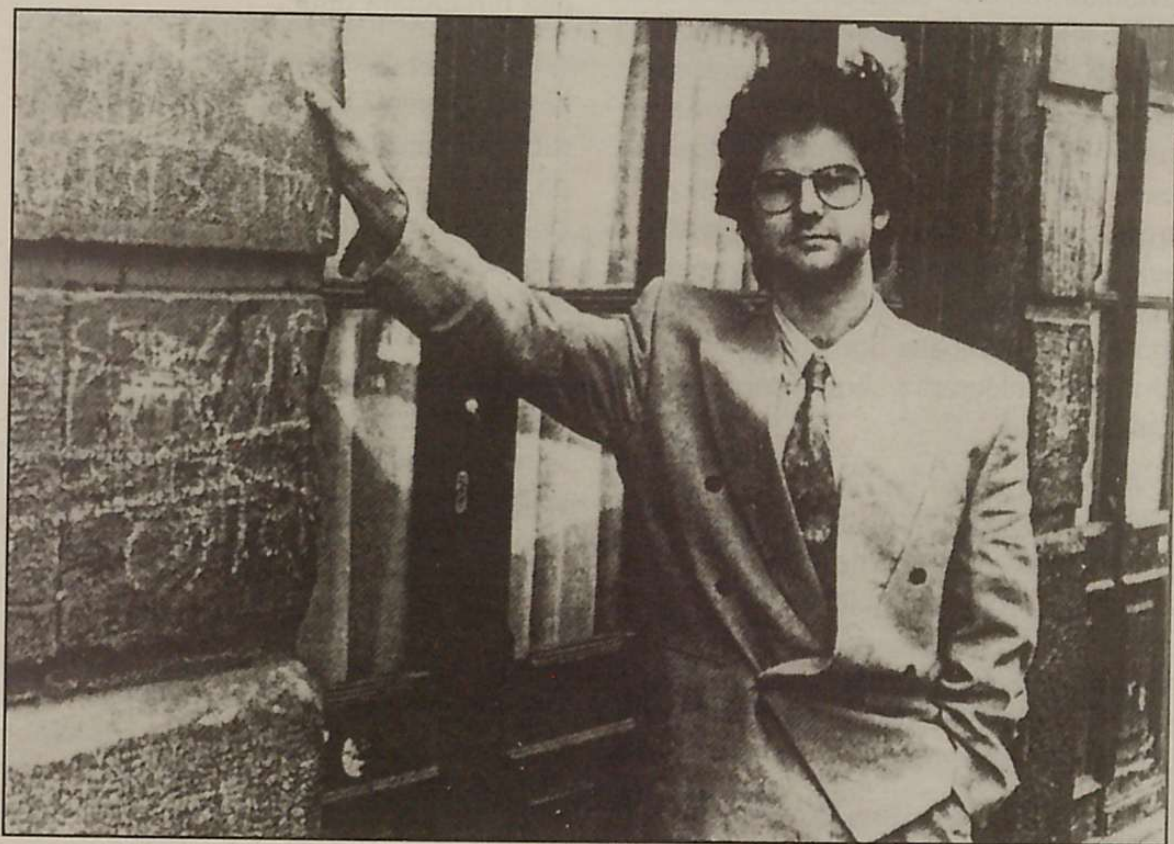
Eta bukatzeko atal honekin, aipa dezagun Jaizkibeleko Olearso izeneko gailurrean dagoen Guadalupeko Ama Birjinaren baselizako serora den Lupe Etxaidek kontatu ziguna. Behin, duela bostpasei urte, ilunabar batean, handikan zebilen maiteminduen bikote bat atean joka hasi zen laguntza eskatuz. Esan zutenenez, argi bitxi bat beuden atzetik omen zebilen, eta ikaraturik elizan babestu ziren.

Txol bildurturik zeudenez, han pasatu zuten gau osoa.

E) AURRETIK GERTATUTAKOAK

Badirudi kontu hau ez dela oraingoa, 50.eko hamarkadan ere, oso gauza bixiak gertatu bait ziren Jaizkibelen inguruan. Ikus dezagun garaiko prentsak nola kontatzen digun. Adibidez, Cifra Agentziak honela kontatu zuen 1.950ko martxoaren 21ean Gaintxurizketa aldean gertatutakoa.

«Donostia eta Irun artean dagoen Gaintxurizketako gainetik, bi gazte pasatzen ari ziren bizikletaz 1.950ko martxoaren 21eko ilunabarrean. Bapatean sekulako ikustaldia izan zuten. Gaueko 12,30ak inguru ziren, eta halako batean bi argi dizdiratsu azaldu ziren zeruan, pittinka pittinka haundiagotzen joan zirenak. Bazirudien Jaizkibel gainean erori behar zutela, baina azken momentuan

Israel Gomez Kyrios elkartekoa.

eta okerdura zorrotz batez, igo ziren berriro mendi gainetik igaroz. Aipaturiko bi objektuek diztira metalikoa zeukaten eta oso abiadura bortitzez mugitzen ziren».

Beste lekuko batek honela kontatu zuen: «1.954ko abenduaren 6an, J.M.P. bizikletaz zihoan Gaintxurizketatik barrera Irun alderantz. Bapatean bere aurrean argi haundi bat agertu zen, momentuz momentu haundiagotzen zena. Gero eta gehiago hurbiltzen zitzaion, eta jeisten zen neurrian argitasuna galtzen zuen. Lurrera iristerakoan itzali egin zen. Objektua iluna zen oso, 4x3x6 neurrietako paralepipedo errektangular baten antzekoa. Korrika alde egin arren, J.M.P. itzuli omen zen beranduago objektua egon zen tokira, eta ikusi ahal izan zuen errektangulu haundi baten tankera hartzen zuen belar zanpatua, eta baita zenbait metale puska ere».

1.955ko urtarrilaren 5ean beste antzeko objektu bitxi bat ikusi ahal izan zen Gaintxurizketako bailaran. Honako honetan lekuko ugari egon ziren: Felix Gallarraga eta Gerardo Irazusta —biak ehiztariak— eta Arrastio anaiak. Azken anaia hauen esanaz, borobil eta arras dizdiratsua zen, eta diametrozko hiru bat metrotakoa. Jeitsi egin zen, baina egia esan, sekula ez zuten jakin lurra hartu ote zuen edo lurretik hurbil gelditu zen. Berehala igo egin zen habaila bortitz batez, Pasai Donibane alderantz, hots Ipar-Ekialderantz abiatuz.

Azkeneko kasu hau haizatua izan zenez gero, Donostia Irratiak irratsaio bat kaleratu zuen Gaintxurizketan gertatzen ari ziren fenomeno bitxiez ohartzeko. Telefono dei asko egon ziren, eta hauek batean, Gaintxurizketako harrobian lanean aritutako langile batek, antzeko zerbait kontatu zuen:

«Ilunabar batean, han harrobian oraindik lanean ari ginela, ikusi genuen guregana hegaka zetorren oso objektu bitxi

dizdiratsua. Harrobiko ertzeraino jeitsi zen eta hor zenbait minutu egin ondoren, igo egin zen berriro zeru aldera, goi aldean zeuden odei artean galdu zen arte. Zuria zen eta arras dizdiratsua».

F) ADIERAZPEN BATEN BILA

Ikus dezakezuenez, nik haritik tiratzea izan da egin dudana bakarra, eta nahi gabe mataza osoa astindu dugu. Santa Luzia egunean ikusi nuen argi dizdiratsu harekin hasi zena, hamaika gertaera eta ikustaldiren berri izateko aitzakia bilakatu bait zait. Eta arront harriturik, nik hastapenetan, eskutitza idazteari ekin nionean, pentsatzen nuena baino askoz mundu misteriotsuago eta korapilotsuagoan murgildu naiz bete betean. Orduz geroztik makina bat dei eta solas eduki ditut, eta datuekin batera, berauen balizko adierazpenak ere iritsi zaizkit. Beltzak eta gorriak, gordinak eta konjelatuak, zeharo ezberdinak diren era guztietako irudienak nireganatu ditut.

Guztiz bitxia, baina lehen esan dudana bezala, Santa Luzia eguneko argi dizdiratsuen ikustaldiak Euskal Herriko mapa baten gainean jarri ezkerre, ikus dezakegu Gasteiztik Jaizkibelerraino zuzen zuzenean doakigun lerroa osatzen zaigula. Izena ematekotan neronek «Santutegien Lerroa» emanen nioke, Gasteizko Ama Zuriarenetik hasita eta Loiolakoaren gainetik igaroz, Jaizkibeleko Guadalupeko Ama Birjinarenean amaitzen bait zaigu. Kasualitatea ote?, auskalo! Baina kasualitateak bazterrean utzirik, ekin diezagun fenomeno honen balizko adierazpenei. Zenbait ikertzaile eta adituekin luze mintzatu ondoren, bi adierazpen moeta ezberdin ematen dituztela ikusi dut. Eta batzuek adierazpen izpiritualista ematen dioten bitartean, besteek beren indar eta argudio oroz, adierazpen ufoloikoa defendatzen dute. Lehenengoaren defendatzaileek sinisten dutenez, ga-

rrantzizkoena ez omen dira agerpenak, non ematen diren baizik. Beraien ustez beti edo gehienetan leku santu edo sakratuetan ematen bait dira: santutegietan, leku mitologikoetan, aintzineko hilerrietan, etab... Eta ondorioz lekuari leporatzen diote fenomeno hauen zergaitia, nolabait esateko. Argia ez da kasuala, seinalea baizik. Argia ez da kasualki ikusten, bera ikustarazten da baizik. Teoria honen defendatzaileen ustez, badago izen anitzetako jainko bakar eta unibertsalaren borondatearekin loturik dagoen harreman zuzen zuzena.

Adierazpen ufologikoaz sinisten dutenek berriz, ez dute jainkoarekiko balizki lotura horretaz sinisten, eta beste izarbela edo planetako izakiez mintzatzen dira. Azkeneko hauen ustez, Jaizkibel aurrean, itsaso aldean, Higerreko lurmutur eta Hendaiaiko hondartzaren artean, han, itsas bazter hartan, ba omen dago oso denbora zaharretatik itsas azpiko egoitza bat. Eta O.H.E.-ak bertara sartzen dira, zeruko geruza behekoenetan dauden zulo ikustezin edo ate laudimen-

tsionaletatik. Eta irteteko gauza bera, aipaturiko zulo ikustezinetatik irtengo bait ziren. Bigarren hipotesi honen defendatzaileek diotenez, zulo hauek nolabaiteko bidetxigorrak izango lirateke, denbora eta distantziak izugarri murriztuko lituzkeenak.

Bata edo bestea, berdin dio niretzat, gauza da azken hil hauetan oso fenomeno bitxi eta ugarien aurrean aurkitzen garela, eta nolabaiteko segimendua egin beharko zaiela. Hau dela eta atrebentzia haundiegia ez bada, luzatu nahi dizuet Gipuzkoa mailan, holako fenomeno bitxiak aztertzen dituen «Kyrios» izeneko elkarte espezializatu eta altruistaren telefonoa (46 64 34 / 21 71 01 —Israel-engandik galdezka), zeuek ere zeredozer kontatzeko baldin baduzue, anima zaitztezen zuen esperientziaren berri ematen. Ea denon artean gai honi buruzko informazio zirrikitoa zabaltzen dugun.

**JOSEBA AURKENERENA
BARANDIARAN**